

Årsrapport 2020

Innovative løsninger for miljøets beste

FREVAR KF er Norges kanskje mest spennende miljøbedrift. Vi produserer prosessdamp til lokal industri, biogass til busser og andre transportmidler, fjernvarme til næring og private, rent drikkevann til hele Fredrikstad og Hvaler, renser avløpet for hele Fredrikstad og Hvaler, tar miljøgifter ut av kretsløpet, løser avfallsproblemer for private og næring, håndterer forurensede masser for utbyggere, tar imot grovavfall fra private husholdninger, har vært ISO-sertifisert på miljø siden 2000, er en god nabo til et naturreservat og er en del av Fredrikstad kommune.



FREVAR KF
Distriktets miljøbedrift

Innhold

Direktøren	3
Avfallshåndteringen	4
Gjenvinningsstasjonen	5
Vannverket	6
Energigjenvinning	8
Renseanleggene	10
Biogassanlegget	12
Forretningsområder	13
Åpne FREVAR	14
Styret	16
Beretning	17
Regnskap	19
Noter til regnskapet	21
Revisor	26



Direktøren

FREVAR KF eier, driver, vedlikeholder og utvikler kommunens anlegg innen behandling av avfall, rensing av avløp og produksjon av drikkevann. Vi er et foretak med fokus på drift, utvikling og vekst basert på våre kjernevirksomheter, vår kompetanse og våre anlegg.

Om året som har gått

FREVAR driver samfunnskritisk virksomhet. Koronapandemien som traff oss hardt i mars 2020 ga store utfordringer, men også bratt læringskurve på flere områder. Takket være vår fremoverlente IT-funksjon var vi godt forberedt. Omleggingen til blant annet digitale møter og hverdagen med hjemmekontor gikk meget bra. Det har imidlertid vært et utfordrende år, og en rekke oppgaver og prosjekter har gått langsommere enn forventet eller blitt utsatt. Vi har så langt klart oss godt, med bra drift på våre prosessanlegg. Med ett kort unntak tidlig i pandemien, opprettholdt vi også åpent mottak av grovavfall på gjenvinningsstasjonen.

Når det gjelder driften av våre prosessanlegg så er det avklart at Fredrikstad gjennom FREVAR KF skal bygge et eget avløpsrenseanlegg. Det ble uforholdsmessig kostbart for Sarpsborg å delta på ett felles anlegg sammen med Fredrikstad sammenlignet med å bygge på sitt eksisterende anlegg. Valg av teknologi for Fredrikstad sitt anlegg er gjort gjennom et omfattende forprosjekt, og FREVAR er i gang med å etablere byggherreorganisasjon for prosjektet. Det vil bli nødvendig å avklare bygnings- og fremdriftsmessige krav fra statsforvalteren mot fristen juli 2025.

Vannverket har hatt et bra driftsår. FREVAR har gjennomført omfattende forbedringer av drenering rundt vårt eldste høydebasseng. Villere og våtere vær dreneres nå effektivt bort fra høydebassenget, slik at den delen av drikkevannsproduksjonen er bedre sikret.

Biogassanlegget går stadig bedre, og satte produksjonsrekord også i 2020. Det er imidlertid viktig å bidra til utvikling av hvordan biogass benyttes. FREVAR utreder nå hvordan vi i framtiden skal produsere og avsette biogass.



Energigjenvinningsanlegget for avfall destruerer miljøgifter i forbrenningsprosessen, og fjerner gjennom renseprosessene miljøgifter fra kretsløpet. Det er nå klart at deponiet for uorganisk avfall på Langøya vil ha en forlenget levetid, og det gir bedre rammebetingelser for blant annet vår viktige dampkunde Kronos Titan. Det energisamarbeidet som pågår på Øra er unikt, og jeg takker de involverte partene for god dialog gjennom året som gikk.

Styret og administrasjonen har gjennom året startet en strategiprosess for foretaket. I dette viktige arbeidet er det gjennomført presentasjoner av relevante bransjeressurser, samt gjennomført befarings på Norges største avløpsrenseanlegg VEAS. Ny strategi for FREVAR forventes å bli lagt frem for styret og bystyret i første halvår 2021.

Jeg vil avslutningsvis takke våre kunder, ansatte, styret og eiere for godt samarbeid. Det gjør at vi kan levere miljøvennlige produkter og tjenester innen miljø, økonomi og samfunn.

Fredrik Hellström, direktør



Avfallshåndtering

Avdelingen drifter FREVARs deponiområder, som utgjør en betydelig del av vår næringsvirksomhet.

Deponiet utviklet seg med stor hastighet og mottaket er vi godt fornøyd med i år. Det begynner å utvikle seg i høyden og vi forbereder oss ved å utføre kontroller på grunnen.

Vi har mellomlagring av slam, kvist og hageavfall, innsamlet plast fra husholdningene, deponering/håndtering av restavfall fra næring og rene og forurensede masser.

Noen prosjekter

- Innkjøp av ny gravemaskin.
- Mellomlageret for baller med avfall er fjernet.
- Ny anleggsvei er anlagt for å komme inn til verksted med de tyngre kjøretøyene.
- En gammel oppstillingsplass for oljebytte på kjøretøy er fjernet

Vurdering av grunnforhold

Vi har utført en undersøkelse av grunnforholdene og vil bruke det neste året på å vurdere eventuelle tiltak for å holde langtidsplanen.

Kvist- og hageavfall

Det har vært god aktivitet i kvist og hageavfall og den varslede flyttingen for å gi plass til sorteringsanlegget for husholdningsavfall er påbegynt. FREVAR leverer kvernet kvist og hageavfall til jordforbedring.

Deponi øst

Deponi øst er tatt i bruk og vil bli fylt opp fra båthavnen og nordover opp til FREVAR med forurensede masser i henhold til planen og tillatelsen. Det er hit vi flytter mellomlagring av slam fra avløpsrensaneanlegget og mottak for kvist- og hageavfall. Deponiet ligger på leire og det er restriksjoner i forhold til hvordan fyllingen skal foregå.

Mottak av masser

Det har blitt mottatt ca. **107 791** tonn avfall innen hele deponiområdet. Dette er mer enn planen som også var tilfelle i 2019. Det forekommer variasjoner i mengde mottak avhengig av prosjekter som kommer. FREVAR styrer mottaket til å ta imot forurensede masser i henhold til langtidsplanen og tillatelsen.



Gjenvinningsstasjonen

FREVARs gjenvinningsstasjon tar imot grovavfall fra husholdningene i Fredrikstad Kommune og drives etter selvkostprinsippet.

Fortsatt aktivitet over normalen i 2020 fordi mange er hjemme og jobber på hus og hage. Vi holder åpent så mye vi kan og de store køene vi så i april og mai har heldigvis avtatt.

Gjenvinningsstasjonen tar imot farlig avfall og sortert grovavfall. Det kommer over 100 000 biler med og uten tilhenger til gjenvinningsstasjonen pr år. På en hektisk dag i høysesongen kan det bli tømt 44 containere med sortert avfall.

Utvidelse

Gjenvinningsstasjonen har blitt utvidet med 17 meter i hele lengderetningen mot sør. Det gir plass til noen flere containere og vi har fått et fint overbygg til nytt lagringsområde og plass til 3 filer ved innkjøringen. Ansatte er involvert i hele prosessen.

gjenvunnet. Glass går til Glava, ramme til energigjenvinning og metall til materialgjenvinning.

Plukkanalyser på restavfallscontainere har blitt utført for å vurdere om det er annet avfall som kan materialgjenvinnes, dette arbeidet fortsetter inn i 2021.

Økt sorteringsgrad

FREVAR og Teknisk drift i Fredrikstad kommune samarbeider med å øke gjenvinningsgraden på mottatt avfall.

FASVO deltar i arbeidet med å utvide gjenvinningsstasjonen og vil ha flere personer, utstyr og bygg på plass for å bidra til økt gjenvinningsgrad.

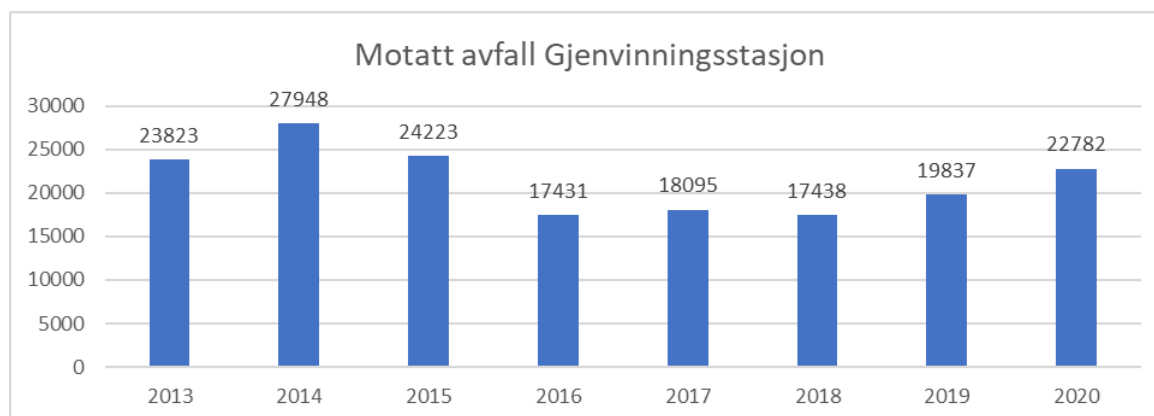
Arbeidet gjøres i tråd med målene om økt gjenvinning og gjenbruk.

Det leveres nå rene vinduer til sortering ved godkjent anlegg, disse ble tidligere energi-

Mengde avfall

Tallene viser økt mottak i 2020 fordi det blir gjort mer hjemme når det er begrensninger på reising. 2019 var høy på grunn av opprydding etter flommen som også bidro til det høye tallet i 2020.

De høye tallene 2013-2015 inneholdt store mengder næringsavfall. Dette ble redusert etter innføring av skjerpede mottaksregler. Reglene medførte at de fleste næringsdrivende nå leverer sitt avfall til annet godkjent mottak.



Vannverket

Drikkevannet er vårt viktigste næringsmiddel. FREVAR skal til enhver tid levere hygienisk betryggende drikkevann til abonnentene.

Vannets vei

Vannverket benytter Glomma som råvannskilde. Råvannsinntaket ligger i Vestvannet/Isnesfjorden, en «blindtarm» av Glomma. Det er en terskelfjord, og vannet skiftes ut ca. 3 ganger i året. Fra Vestvannet pumpes vannet opp til Borredalen. Vannet siles igjennom en mikrosil for å fjerne partikler >200 µm. Etter silhuset renner vannet i selvfall inn til vannverket. Borredalsvannet kan benyttes til råvannsreservoar ved behov.



Vannbehandling

Vannverket produserer drikkevann til ca. 87 000 mennesker og til industrikunder i Fredrikstad og Hvaler kommuner, og er en del av et reservevannsamarbeidet med Sarpsborg og MOVAR. Ved normal produksjon ligger råvannsmengden på 1800-2300 m³/t, og maks kapasitet på 2750 m³/t. Anlegget ble bygget i 1963 og senere modernisert. Vannverket er et fullrenseanlegg med kjemisk felling (koagulering/sedimentering/filtrering), og benytter aluminiumsulfat som fellingskjemikalie. Til desinfeksjon benyttes kloramin og UV.

I 2020 pågikk det utskiftning av filterbasseng og filtermasser. Dette arbeidet ble startet opp i 2018 og vil pågå frem til 2022. Per 31/12-20 er fire filter utbedret.

Det ble avdekket innlekking i høydebasseng nord på høsten 2019. Det har vært et omfattende arbeid i hele 2020 for å forhindre at dette skjer igjen. Rundt hele bassenget er jord- og steinmasser fjernet slik at man avdekket opprinnelig fjell. Deretter har sprekker blitt tettet, ny betong lagt og ny membran lagt rundt utvendige vegger. Dette ser ut til å være vellykket da vi ikke ser innlekking i bassenget ved kraftige regnskyll etter at jobben er ferdigstilt.

Vannkvalitet og kontroll

Vannverket er ISO-sertifisert etter ISO 9001 kvalitet og ISO 14001 miljø. Vannkvaliteten på råvann, prosessvann og rent vann overvåkes via styringssystemet. Det er utarbeidet en prøvetakingsplan iht. drikkevannsforskriften. Valg av analyseparametere er gjennomført på bakgrunn av risikovurderinger etter NS-EN 15975-2 og veiledning i økt sikkerhet og beredskap i vannforsyningen. Vannverket har levert hygienisk betryggende drikkevann i 2020 i henhold til kravene i drikkevannsforskriften.

Dammer

FREVAR står som dameier av to dammer; Borredalsdammen og Tvetervann. Det er til sammen 6 damvegger, som er under periodisk tilsyn og vedlikehold etter forskrifter fra NVE. Revurdering av begge dammer ble utført i 2018, og tilsynsrapportene fra denne ble sendt NVE i desember 2020.



Reservevannforsyning

Fredrikstad kommune, Sarpsborg kommune og MOVAR IKS har inngått et samarbeid om en felles alternativ drikkevannsforsyning (reservevannssamarbeid). Ved større vedlikehold eller uforutsette hendelser kan Fredrikstad kommune få reservevann fra Sarpsborg og/eller MOVAR. Reservevannet har drikkevannskvalitet, og blir fulgt opp og kontrollert av de respektive eierne. Reservevannledningen er koblet sammen med ringledningen i Fredrikstad kommune.

Vannproduksjon

Oversikt over vannmengder i perioden 2016-2020

Årstall & Vannmengder	2016	2017	2018	2019	2020
Produsert vannmengde (m ³)	14 773 617	14 565 197	14 886 063	15 275 551	14 801 653
Spylevann – Internt (m ³)	750 000	609 197	564 731	407 783	449 316
Leverte vannmengde (m ³)	14 023 617	13 956 000	14 321 332	14 867 768	14 352 337
Reservevann mottatt (m ³)	1 054 066	500 371	1 158 494	459 095	723 368
Reservevann levert (m ³)	422 635	1 098 303	336 285	456 435	164 110
Totalt forbruk (m ³)	14 655 048	13 358 068	15 143 541	14 870 428	14 911 595

Avtalte vannmengder som kan leveres i en reservevannssituasjon pr. år er maksimalt 14 191 200 m³.

I tabellen ser vi at vannforbruket er ganske stabilt. Noe høyere i 2018, dette skyldes i hovedsak en varm sommer med mye vanning.

Forskningsprosjekter

FREVAR KF avd. vannverket deltar på to av Norsk vanns forskningsprosjekter i form av økonomi og kunnskap (BarriNor, SlamiNor). Prosjektet startet opp i 2019 og går over 3 år. Det er et stort behov for en kartlegging/dokumentasjon av faktiske barriereeffekter og oppnådde log-reduksjoner for ulike typer av mikroorganismer/indikatororganismer ved norske vannverk. En bedre dokumentasjon av barriereeffekt vil styrke basisgrunnlaget for valg av vannbehandlingsprosess, sikre en optimal utforming/design av prosessen, samt bidra til en mer hygienisk sikker drift av anleggene. Tilsvarende er det stort behov for mer kunnskap om optimal behandling og disponering av vannverksslam og returstrømmer i norske vannbehandlingsanlegg med koagulering.



Energigjenvinning

Avfallet – en viktig energiressurs. FREVAR brenner for miljøet!

Bærekraftig avfallshåndtering

Avfall mottatt på energigjenvinningsanlegget holder seg på samme nivå som året før. Nytt røykgassfilter har gitt oss flere innkjøringsproblemer som vi ikke har løst og tar med oss inn i 2021. Det nye filteret gir oss bedre energigjenvinning, av den grunn går mengde tonn ned mens produsert energi opprettholdes.

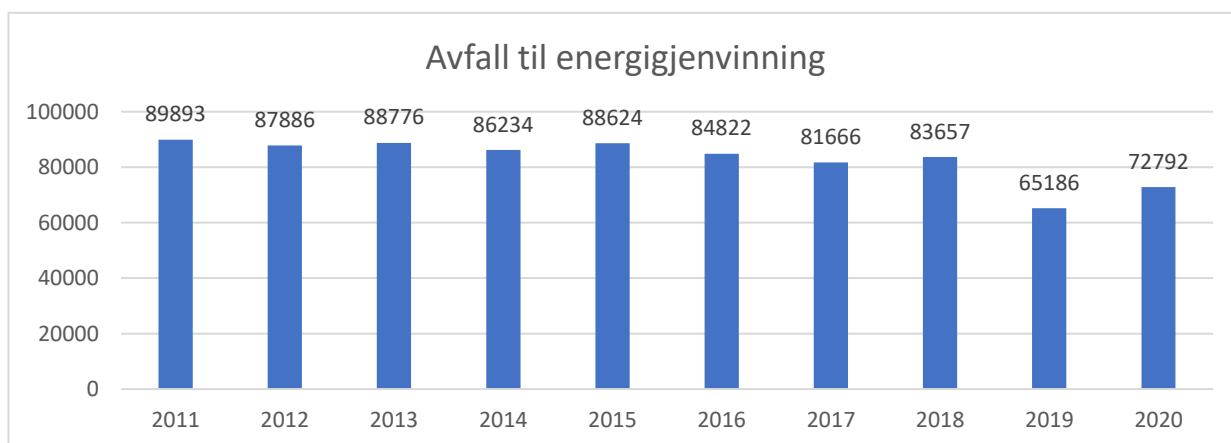
Det ble energigjenvunnet ca. 72 792 tonn avfall og produsert 238,5 GWh.
Total leveranse av prosessdamp til industri og fjernvarme utgjør 191,6 GWh.

Totalt levert fra kjelesystem

År	Mengde (tonn)	Produsert energi (GWh)	Energi-utnyttelsesgrad (Gj.v-prosent)
2020	72 792	238,5	99
2019	65 186	224	98,8
2018	83 657	235	97,8
2017	81 666	228	98,2
2016	84 822	231	97,2
2015	88 624	232	96,6
2014	86 234	230	98,6
2013	88 776	226	98,6
2012	87 886	207	96,7
2011	89 893	217	96,3

Avfallsstatistikk og nøkkeltall

Økning og nedgang i antall tonn energigjenvunnet avfall i perioden 2011-2020



Anleggets miljøstandard

ISO 14001 er et styringsverktøy som medvirker til at avdelingens aktiviteter som påvirker miljøet overvåkes og kontrolleres kontinuerlig.

Miljøstyringssystemet har også føringer som kan integreres med andre krav til styring. Det arbeides jevnlig med avdelingens HMS-aktiviteter. I det årlige oppsatte programmet inngår verneverdier, stikkprøver av avfall, slaggrøver, utstyrskontroll, kontroll av oljeutskillere og oljetanker, brannøvelser, kalibrering, kursing, m.m.

Avfallsforbrenning separerer effektivt miljøgifter fra kretsløpet. Filterstøv og flyveaske transporteres til Langøya for sluttbehandling. Posefilterstøv gjenbrukes direkte i prosessen, og bunnaske (slag) blir sortert for metaller, siktet og deretter løpende brukt som anleggsmasse på deponiområdet. Metallene som siktes ut fra bunnasken blir resirkulert via smelteprosesser.

Det har vært utfordrende å holde CO innenfor grensene på grunn av tekniske problemer med det nye posefilteret og manglende tilgang til leverandører på grunn av smittesituasjon. Selv om FREVAR er en samfunnskritisk bedrift og kan få personer fra utenlandske firmaer til vårt anlegg, er det flere som har sagt at de ikke vil eller har fått lov til å reise etter retningslinjer fra eget firma.



Utslippsmålinger

Resultater av utslippsmålinger 2020

Parameter	Snitt 2018	Snitt 2019	Snitt 2019	Snitt 2020	Konsepsjonskrav	Enhet
Støv	0	1,2	1,2	0,9	10	mg/Nm ³
Hg	0,41	1,35	1,35	0,00	30	µg/ Nm ³
Cd+Tl	0,3	0,1	0,1	0,00	50	µg/ Nm ³
Sum av (Pb+Cr+Cu+Co+Mn+Ni+As+Sb+V+Sn)	43	49	49	96,1	500	µg/Nm ³
CO	46	34	34	n/a	50/100	mg/ Nm ³
SO ₂	3,4	1,8	1,8	n/a	50	mg/ Nm ³
TOC	0	0	0	0	10	mg/ Nm ³
HF	0	0,02	0,02	0	1	mg/ Nm ³
HCl	0,5	7,3	7,3	n/a	10	mg/ Nm ³
Dioksiner	0,036	0,000	0,000	0,000	0,1	ng/ Nm ³
NH ₃	0,9	2,2	2,2	n/a	10	mg/ Nm ³
NO _x (NO ₂)	138	122	122	n/a	200	mg/ Nm ³



Renseanleggene

Avløpsvann er en bærekraftig ressurs. FREVAR skal bygge et nytt renseanlegg med ny teknologi som skal stå ferdig i 2025. Det nye anlegget skal i stor grad være selvforsynt med energi. Dagens anlegg skal strebe etter å opprettholde dagens renskrav.

Renseprosessen

Øra renseanlegg har fått krav om et sekundærrensetrinn innen 01.07.2025. Anlegget har i dag kun primærrensing, dvs. mekanisk og kjemisk rensetrinn. I forbehandlingen (mekanisk rensetrinn) fjernes dopapir, grove partikler, sand, kaffegrut, fett og flyteslam. Til kjemisk rensing benyttes jernklorid som fellingskjemikalier. Det rensede vannet ledes ut til Glomma.

Slam fra sedimenteringsbassengene fortykkes før det varmebehandles for å oppnå en tilfredsstillende hygienisk kvalitet (under pasteuriseringen drepes sykdomsfremkallende bakterier). Deretter foretas en utråtning (anaerob stabilisering), der mengden blir redusert med ca. 25 %. Under stabiliseringen produseres metangass, samtidig som luktulempene reduseres. Til slutt avvannes slammet til et tørrstoffinnhold på ca. 30 % og distribueres til bl.a. landbruket.

Vannkvalitet og kontroll

Vannmengder og forbruk av fellingskjemikalie

	2016	2017	2018	2019	2020
Vannmengde tilført (m ³)	13 494 587	14 165 427	12 076 083	15 344 312	13 646 314
Til kjemisk trinn (m ³)	12 925 780	13 491 162	11 410 845	14 367 727	12 862 078
Overløp (m ³)	568 807	674 265	665 238	976 585	784 236
Forbruk av JKL (tonn)	5 685	6 151	6 082	6 681	6528
Spesifikk forbruk av JKL (g/m ³)	462	489	533	492	549

Kilo belastning pr. år 2020

	Tot P	KOF	BOF	Tot N	TOC	DOC	SS
Urenset, kg	46000	4645000	1918000	371000	1346000	471000	2703
Renset, kg	39300	3215000	1291000		825000	80000	2134000
Rensegrad, %	87,2	71	70,2	-48,9	58,4	18,2	79,1
Krav, %	90	40	60				

Det rensede vannet som går ut i Glomma blir jevnlig overvåket iht. forurensningsforskriften. Den organiske maksbelastningen på anlegget var 118658 PE. Renseanlegget klarte ikke renskravet på 90 % rensing av total fosfor gjennom hele året. Dette skyldes i hovedsak store mengder fremmedvann inn på anlegget, samt store variasjoner i innløps-pH som reduserer renseseffekten.



Forskningsprosjekter

FREVAR KF har deltatt i to forskningsprosjekter, DMF og DOSCON. Formålet med DMF er å rense kommunalt avløpsvann mer energi- og ressurseffektivt enn med dagens løsninger som er tilgjengelig. Prosjektets mål var å vurdere hvorvidt direkte membranfiltrering (DMF) er konkurransedyktig mht. kostnader og ytelser. Prosjektet ble avsluttet i 2020. Formålet med DOSCON er å optimalisere drift av fellingsprosessen. Sanntidsmålinger vil medføre besparelser ift. kjemikalie- og slambehandlingskostnader, samt bedre og jevnere renseresultater. Det jobbes videre i 2021 med å implementere dette i anlegget.



FREVAR driver også et naturbasert renseanlegg ved Kvernhuset ungdomsskole og sigevannsnettet på deponiet med tilhørende pumpestasjoner.

Kvernhuset renseanlegg

Kvernhuset RA er et naturbasert renseanlegg som renser avløpsvann fra Kvernhuset skole og 6 eneboliger. Kvernhuset renseanlegg består kort fortalt av slamavskiller og innløpskum, etterfulgt av et biofilter og to fosforfilter. I tillegg er det et barkfilter for luftfjerning. FREVAR har hatt driftsansvar for anlegget siden oppstart. Den organiske maksbelastningen på anlegget var 55 PE. Anlegget fortsetter å levere imponerende renseresultater også for 2020.

Vannmengder

	2016	2017	2018	2019	2020
Renset vannmengde (m ³)	5911	7 036	5 011	4 521	7095
Overløp (timer)	74	101	0	0	0
Slamtømming (m ³)	0	0	0	30	30

Kilo belastning pr år 2020

	Tot P	KOF	BOF	Tot N	TOC	DOC	SS
Urenset, kg	26,89	1128,75	523,74	265,1	359,9	265,3	156
Renset, kg	26,49	1011,36	509,23	118	332,9	229,9	145
Rensegrad, %	98,3	83,1	94,3	18,9	83	76	93
Krav, %	90	40	60				

Anlegget blir kontrollert ved servicebesøkene til Biovac, som utføres 4 ganger pr. år.

Luktreduksjonsfilteret blir sjekket 2 ganger per år av leverandør. Filtermassen ble sist skiftet ut i 2018, i tillegg har det blitt installert en ny frekvensstyrt luftvifte til luktreduksjonsfilteret. Luktreduksjonsfilteret fungerer bra og det er heller ikke blitt registrert noen luktklager i 2020.



Biogassanlegget

Biogass er grønn energi som finnes naturlig i kretsløpet. Fra matavfall til drivstoff og jordforbedringsmiddel i landbruket

Forbehandling / oppgradering

I et biogassanlegg forbehandles matavfall til et substrat som gjennomgår en varmebehandling (70°C i 1 time), for å drepe sykdomsfremkallende bakterier. Deretter omsettes substratet til biogass under en anaerob utråtningsprosess (uten tilgang på oksygen). Biogass er en blanding av metan og karbondioksid, i tillegg dannes mindre mengder med hydrogensulfid. Biogassen blir deretter oppgradert ved hjelp av en aminprosess hvor CO₂ blir fjernet. Kvaliteten på biogassen øker fra 65 % metaninnhold til 97 % ± 2 %.



Biogass som drivstoff

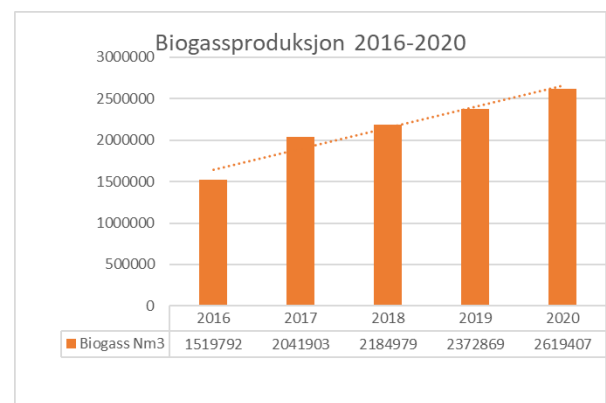
Oppgradert biogass brukes til miljøvennlig drivstoff for busser, søppelbiler og andre kjøretøy. Bruk av biogass i transportsektoren bidrar til å redusere utslipp til luft, redusere klimagassutslipp, og gjøre transportsystemet mer bærekraftig. Ved å bruke biogass i stedet for bensin eller diesel, unngår man å tilføre ny CO₂ til atmosfæren. Dessuten har biogass en positiv miljøeffekt, fordi bruk av biogass reduserer utslipp av svevestøv og NO_x.

Jordforbedringsmiddel

Ikke nedbrytbart materiale og nedbrytbart materiale som ikke omsettes, vil bli igjen i bioresten og blandes sammen med det utråtnede slammet fra renseanlegget. Slammet blir deretter avvannet og benyttes i landbruket som jordforbedringsmiddel. FREVAR KF har 50/50 fordeling av tilstandsklasse I og II på slammet. Det betyr at slammet er av god kvalitet og kan benyttes som jordforbedringsmiddel.

Gassproduksjon

Året 2020 var et historisk godt år. Anlegget oppnådde en mer jevn og stabil drift sammenlignet med de foregående årene. FREVAR arbeider kontinuerlig med forbedringer og begynner å se resultater av det gode arbeidet.



Forretningsområder

Alt forretningsengasjement bygger på foretakets verdier, vedtekter og vedtak i våre styrende organer. Det fokuseres på positive synergier, kvalitet og kompetanse.

Østfold Gjenvinning AS – ØGAS (eierskap 34,02 %)

For FREVAR er ØGAS strategisk viktig. Sammen med den andre eieren, Norsk Gjenvinning AS, ønsker vi å delta i den delen av verdikjeden som omhandler sortering av næringsavfall for materialgjenvinning og brenselsproduksjon.

Eierskap i ØGAS gir oss økonomisk avkastning, samt innflytelse på utviklingen av en viktig bedrift beliggende på vårt område.

Fredrikstad Fjernvarme AS – FFAS (eierskap 43,1 %)

FREVAR eier FFAS sammen med Oslofjord Varme Holding AS.

Tidligere eier Fredrikstad Energi AS, solgte seg ut av selskapet tidlig i 2019. FREVAR valgte da å øke sin eierandel fra 32,5 % til 43,1 %.

Siden 2004 har FREVAR hatt driftsansvaret for selskapets varmesentraler mens utbygging av rørsystemet fortsatt foregår. Hovedvarmekilde for FFAS er Kvitebjørn BIO-EL AS, som kom i drift i 2008. FREVAR er reservevarmekilde for FFAS.

Kvitebjørn BIO-EL AS – Bio-EI (25-års operatøravtale)

BIO-EL Fredrikstad AS bygde i 2007 et energigjenvinningsanlegg i tilknytning til FREVARs eget anlegg på Øra. Anlegget har vært i drift fra midten av 2008, og samdriftes med FREVARs anlegg iht. operatør- og samarbeidsavtaler. Anlegget er hovedleverandør av energi til FFAS.

Selskapet ble solgt til Kvitebjørn Energi AS i 2018, og byttet samtidig navn.



Åpne FREVAR

Åpenhet ved alle sider av driften av anleggene gir trygghet for oss – og trygghet for våre naboer og eiere i Fredrikstad kommune.

FREVAR KF er en del av Fredrikstad kommune noe som betyr at offentliglova og lov om offentlige anskaffelser gjelder for oss. FREVAR tilbyr full åpenhet, og hvis noen ønsker å se oss i kortene, er de selvfølgelig hjertelig velkommen til det. Vi vet at offentlig eierskap av samfunnsmessig viktig infrastruktur sikrer allmennhetens innflytelse på samfunnsutviklingen. Driften av våre anlegg har stor innvirkning på både miljø, økonomi og samfunn her i distriktet. Vi tror at åpenhet bidrar til at denne påvirkningen blir positiv.

Samfunnsansvar i praksis

Foretaket ønsker å være medvirkende til at unge mennesker får mulighet til utvikling og utdanning. Derfor har vi til enhver tid lærlinger, utplasseringselever og praksisplasser.

FREVAR er godkjent lærlingebedrift i fagene, elektriker, industrimekaniker, kjemi-prosess og gjenvinningsfaget.

Gjennom årene har FREVAR hatt lærlinger i alle fagene og vi er stolte av å bidra til at unge mennesker tar sin utdanning og oppnår fagbrev.

Miljøsertifisering

FREVAR er sertifisert i henhold til miljø-standarden ISO 14001 siden 27.11.2000, og vannverket er i tillegg kvalitetssertifisert etter ISO 9001. Vi var blant de første innenfor vår bransje med slik sertifisering.

En sertifikatperiode varer i 3 år, deretter må virksomheten resertifiseres for å opprettholde status som sertifisert. Høsten 2020 ble det gjennomført periodisk revisjon med bistand fra Intertek Certification AS, med et meget godt resultat. Ingen avvik.

Virksomheten påvirker miljøet når det gjelder utslipp til luft og vann, støy og lukt. De påvirkningene som anses vesentlige for FREVAR totalt sett, er utslipp til luft og vann. Dette begrunnes i lovbestemte krav, samt:

- Utslipp til luft fra energigjenvinningsanlegget i form av drøye 70 000 Nm³/h rensert røkgass.
- Utslipp til luft fra ca. 450 mål deponiareal (diffuse utslipp).
- Utslipp til vann i form av ca. 30 000 m³/døgn rensert avløpsvann fra hovedrenseanlegget.

De største positive miljøpåvirkningene er:

- Produksjon av drikkevann for Fredrikstad og Hvaler kommuner.
- Rensing av avløpsvann fra Fredrikstad og Hvaler kommuner.
- Slam- og biogassproduksjon.
- Avfallshåndtering, omfattende forbrenning med energigjenvinning, sortering, gjenvinning og deponering.
- Leveranse av høytrykksdamp til nærliggende prosessindustri, som erstatning for drøye 20 000 tonn fyringsolje/år.



Intertek



Intertek



Likestilling

Ved foretaket var det ved utgangen av året 80 dyktige medarbeidere ansatt. Vi liker å kalle dem hverdagshelter. Foretaket har et aktivt forhold til likestilling. Kvinneandelen økte fra 2019 til 2020, og andelen er nå 25% kvinner, og 75 % menn.

Av styrets 7 medlemmer er 4 kvinner og 3 menn. Dette utgjør en andel på 57,14 % kvinner og 42,85 % menn. Foretakets ledergruppe består av 4 kvinner og 2 menn.

Sykefravær og trivsel

FREVAR har i mange år vært en IA-bedrift (inkluderende arbeidsliv).

Etter ny nasjonal IA-avtale, som kom i 2019, fortsetter vi med kontinuerlig tilrettelegging for helsefremmende arbeidsplasser. Dette ivaretas blant annet i arbeidsmiljøutvalget, ved HMS-tiltak, tett oppfølging og tilrettelegging innenfor de rammene vi har til rådighet.

Vi har engasjerte og initiativrike medarbeidere som administrerer og arrangerer ulike trivselstiltak. Foretaket har også en velferdskomité som inviterer til ulike arrangement og administrerer firmahytte for de ansatte. Året 2020 ble i stor grad preget av koronapandemien, og av smittevern hensyn ble alle fysiske arrangementer i denne kategorien avlyst.

Så håper vi året 2021 kan gi mulighet for arrangementer som gir trivsel og glede for alle ansatte.

Sykefraværet for 2020 endte på 6,02 % mot 6,59 % i 2019. Dette er en nedgang i sykefraværet fra året før. Vi skal fortsatt jobbe mot reduksjon av sykefravær og opprettholdelse av helsefremmende arbeidsplasser.

Kommunikasjon og samhandling

Vi har tro på et åpent samarbeid i foretaket, og regelmessige oppfølgingsmøter. Foretaket har flere faste samhandlingsarenaer, blant annet samhandlingsmøte mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte (SMAT), arbeidsmiljøutvalg (AMU), forhandlingsutvalget (FU) og allmøter. I arbeidsmiljøutvalget deltar også representanter fra bedriftshelsetjenesten i Fredrikstad kommune.

Vi har i tillegg møter vedrørende aktuelle saker som ikke faller naturlig inn i faste fora. Samhandlingsmøtene er viktige fora for aktuelle saker som omfatter de ansatte og deres arbeidshverdag og vilkår.

FREVAR har jobbet med digitalisering og samhandler mye i digitale kanaler, som Teams, Sharepoint, Yammer m.m. Gjennom året 2020 har vi i større grad måttet jobbe digitalt på grunn av den pågående pandemien. Vi er glade for at foretaket var godt rustet med digitale løsninger som gjorde det enklere og fortsette god samhandling når vi ikke lenger kunne møtes fysisk i så stor grad.



Styret

FREVAR er et kommunalt foretak – en del av kommunen.
Styret rapporterer til bystyret i Fredrikstad.

Styrets sammensetning

Dagens styre tiltrådte 1. mars 2020. Alle styremedlemmene, 5 valgt av bystyret og 2 valgt av de ansatte ved foretaket, er likeverdige medlemmer.

Direktøren er direkte underlagt styret.

De prinsippene som ligger til grunn for organisering i et kommunalt foretak gir styret stor selvstendighet, uten å svekke den kommunale styringen av virksomheten. Til forskjell fra kommunalt eide aksjeselskap, som er rettslig og økonomisk adskilt fra kommunen, er komme foretak en juridisk del av kommunen.

Styrets arbeid

I løpet av 2020 har styret avholdt 8 styremøter. Det har blitt behandlet 23 saker, hvor saksframlegget har blitt forberedt av administrasjonen ved foretaket. To av sakene (årsregnskap 2019 og budsjett og handlingsplan 2021-2024) har blitt endelig vedtatt av bystyret som er foretakets representantskap.

Det har vært gjennomført felles opplæring for det nye styret, og det er påbegynt en strategiprosess. Foretakets strategi skal behandles i bystyret etter at styrets prosess er ferdig, i løpet av første halvår 2021.

Året har vært preget av prosessen rundt det nye avløpsrensaneanlegget som skal bygges. Alle foretakets anlegg utgjør betydelige verdier for samfunnet, både økonomisk og miljømessig. God drift er derfor avgjørende for foretakets resultater på den tredelte bunnlinjen.

De ansatte og ledelsen har vist sin kompetanse og innsatsvilje i praksis. Styret har gjort vedtak om investeringer med innvirkning på anleggenes framtid.

Næringsvirksomheten på deponiområdene gir igjen det største bidraget til årets næringsoverskudd. Dette kommer av godt og målrettet arbeid innenfor drift av deponiet og manøvrering i markedet.

Styret er meget tilfreds med resultatet for 2020. Dette gjelder både innenfor den selvkostfinansierte delen, og den kommersielle delen.

Hege
Dubec
styreleder



Ida Irene
Julsen
nestleder



Leif
Eriksen



Dana
Ghazi



Tor
Prøitz



Hans Peter
Dahl



Cecilie
Sahlin



Fredrik
Hellström
direktør



Ann-Kristin
Stedjeberg
sekretær



Beretning

FREVAR er organisert som et kommunalt foretak og fører regnskap etter regnskapsloven. Den største delen av omsetningen kommer fra andre enn eieren Fredrikstad kommune. Foretaket framstår som en sterk og konkurransedyktig aktør i markedet.

Resultatet

I 2020 kom ca. 65 % av omsetningen fra konkurranseutsatt næringsvirksomhet, mens ca. 35 % av omsetningen er avgiftsfinansiert, og drives etter selvkostprinsippet. Hvilke deler som skal drives etter forretningsmessige prinsipper, er spesifisert i stiftelsesgrunnlaget til foretaket.

Forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2020 er satt opp under denne forutsetningen. Regnskapet er revidert iht. regnskapsloven.

2020 har vært et år preget av utfordringer med rekruttering av ledelse til foretaket. Den pågående pandemien sammen med drift av samfunnskritiske anlegg har også vært en utfordring.

På vannverket har det ene høydebassenget vært ute av drift pga. utbedringer ca. halve året. Driften av biogassanlegget har vært preget av høye vedlikeholdskostnader,

men også tidenes høyeste produksjon av biogass. Ved energigjenvinningsanlegget har driften av de nye røkgassrensaneanlegget vært utfordrende også i 2020.

Avfallshåndteringen har vært konkurransedyktige i markedet, og mottatt mer masser enn forutsatt.

Foretakets regnskapsmessige resultat for forretningsvirksomheten i 2020 ble et overskudd på kr 20 mill. etter skatt. Dette er 7,6 mill. bedre enn budsjett for 2020 og kommer i hovedsak av mottak av masser til deponiet.

Resultatet av selvkostvirksomheten er gjort opp mot kommunen i året.

Resultatet av de kalkulatoriske renteendringene for 2020, anbefales disponert mot tidligere års overskudd, som er avsatt på spesifisert sted i egenkapitalen.

Tabellen viser årets resultat i hele 1 000

Avdeling	Resultat drift	Selvkost drift - oppgjør mot BU	Næring før skatt	Resultat kalk.renter	Skatt	Næring etter skatt
06 Adm & Ledelse	-	-	-	500	-	-
11 RA	-4 158	4 036	-196	-	-	-196
12 FA	-2 106	-1 774	-4 097	-	1 478	-2 618
13 AH	-25 089	-	-25 089	-	5 248	-19 841
14 VA	-1 664	1 519	-353	-	-	-353
15-GVS	1 479	-1 477	-0	-	-	-0
38 NÆRING AVLØP	3 042	-	3 042	-	-	3 042
	-28 495	2 304	-26 692	500	6 726	-19 966



Den delen av foretaket som genererer næringsresultater er hovedsakelig prosessindustri i anlegg (energigjenvinningsanlegget og biogassanlegget). I tillegg er deponiområdet, som mottar og håndterer avfall og masser, definert som næringsvirksomhet.

Foretakets evne til stadig å generere overføringer av frie midler til kommunen er verdsatt. Fra 2002 til 2019, har det blitt overført 204 mill. fra FREVARs næringsoverskudd til Fredrikstad kommune

Avvik i forhold til budsjett

Det er budsjettert med låneopptak på kr 51,5 mill. i 2020. Det er imidlertid ikke tatt opp nye lån i 2020, og alle investeringsprosjekter som er påbegynt blir ikke ferdigstilt innenfor året. Selve låneopptaket vil bli justert for ikke iverksatte investeringer, og skyves til 2021.

Resultatdisponering

Resultatet fra årets næringsdrift er et overskudd på kr 19.966.450,- etter skatt. Resultatet av årets kalkulatoriske renteendringer ble på kr -500.409,-.

Beslutning om disponering av næringsoverskuddet treffes av foretakets representantskap som er bystyret i Fredrikstad kommune.



Resultatregnskap pr. 01.01. – 31.12.

	Note	2020	2019
Salgsinntekt	9	273 505 359	259 240 876
Annen driftsinntekt		12 747 042	12 088 516
Sum driftsinntekt		286 252 402	271 329 392
Varekostnad		-45 027 935	-47 462 692
Lønnskostnad	4,5	-66 493 803	-69 643 737
Avskrivning	1	-32 739 119	-27 023 563
Nedskrivning		-2 110 743	-2 409 923
Annen driftskostnad		-107 391 916	-103 289 963
Sum driftskostnad		-253 763 515	-249 829 877
Driftsresultat		32 488 887	21 499 515
Inntekt fra investering i aksjeselskap	7	0	2 583 752
Renteinntekter		1 764 956	2 237 374
Andre finansinntekter		99 372	45 164
Rentekostnader		-8 033 868	-8 322 719
Andre finanskostnader		-127 431	-28 226
Resultat før selvkostavregning		26 191 915	18 014 858
Overføring selvkostfond	12,1	0	7 004 797
Ordinært resultat før skattekostnad		26 191 915	25 019 656
Skattekostnad	14	-6 725 872	-5 457 597
Årsresultat		19 466 043	19 562 059
Balanse pr. 01.01. – 31.12.			
EIENDELER	Note	2020	2019
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	14	27 269 211	26 336 645
Sum immaterielle eiendeler		27 269 211	26 336 645
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	1	408 932 289	416 130 517
Anlegg under oppføring	1	12 424 702	4 237 128
Maskiner, anlegg, inventar ol.	1	38 067 180	37 700 350
Sum varige driftsmidler		459 424 170	458 067 996
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler	7	28 791 781	28 791 781
Sum finansielle anleggsmidler		28 791 781	28 791 781
Sum anleggsmidler		515 485 162	513 196 422
Omløpsmidler			
Varelager			
		15 931 355	14 717 009
Fordringer			
Kundefordringer		51 702 751	38 945 988
Andre fordringer		5 864 450	2 795 672
Sum fordringer		57 567 201	41 741 660
Bankinnskudd, kontanter o.l.	8	141 779 309	176 768 376
Sum omløpsmidler		215 277 865	233 227 045
Sum eiendeler		730 763 027	746 423 468



EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2020	2019
EGENKAPITAL			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	11	230 657 418	223 095 358
Sum opptjent egenkapital		230 657 418	223 095 358
Over- underskudd forretningsdrift	11	19 466 043	19 562 059
Sum egenkapital		250 123 461	242 657 417
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	4	11 729 712	11 750 037
Andre avsetninger for forpliktelser	2,13	30 164 800	36 651 770
Sum avsetninger for forpliktelser		41 894 512	48 401 807
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	3	391 961 250	421 158 750
Sum annen langsiktig gjeld		391 961 250	421 158 750
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		23 956 500	17 227 769
Betalbar skatt	14	9 872 376	5 156 404
Skyldige offentlige avgifter		6 995 568	8 880 838
Annen kortsiktig gjeld		5 959 360	2 940 482
Sum kortsiktig gjeld		46 783 804	34 205 493
Sum gjeld		480 639 566	503 766 050
Sum egenkapital og gjeld		730 763 027	746 423 467

Fredrikstad, 22.02.2021


Hege Døbec
styreleder


Ida Irene Julsen
nestleder


Dana Ghazi
styremedlem


Tor Præitz
styremedlem


Leif Eriksen
styremedlem


Cecilie Sahlin
styremedlem


Hans Peter Dahl
styremedlem


Fredrik Hellström
direktør



Noter til regnskapet

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er satt opp etter regnskapslovens regler.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende.

Lager

Lagerbeholdningen er verdsatt til inngående verdier.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 50 000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Pensjoner

Foretakets pensjonsansvar i forhold til den ordinære tariffestede pensjonsordningen er dekket gjennom pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse. Denne ordningen gir en definert ytelse i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor. Foretaket følger NRS6 ved regnskapsføring av pensjon.

I tillegg til den ordinære tariffestede tjenestepensjonsordningen kommer ytelser i form av avtalefestet pensjon til aldersgruppen 62 til 64 år. Forpliktelsen knyttet til arbeidsgivers egenandel ved ansattes faktiske bruk av ordningen er balanseført.

Skatter

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til framføring ved utgangen av regnskapsåret. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort. Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

Transaksjoner i utenlandsk valuta

Fakturaer i utenlandsk valuta bokføres med valutakurs på tidspunktet for fakturamottak. Valutakursdifferanser som oppstår fram til fakturaen blir betalt bokføres som finansinntekter/-kostnader.

Note 1 – Varige driftsmidler

(Alle tall i 1000)

	Kjøretøy/ anl.mask.	Inventar/ utstyr	Maskiner	Bygninger	Ledninger/ dammer	Totalt
Anskaffelseskost 31.12.2019	18 257	4 668	218 057	496 871	117 154	855 007
Tilgang driftsmidler	1 163	1 195	7 846	17 978		28 182
Avgang/nedskrivning*	163		2 111			2 274
Anskaffelseskost 31.12.2020	19 257	5 863	223 792	514 849	117 154	880 915
Akkumulerte avskrivninger	16 790	4 607	189 448	179 687	43 384	433 916
Balanseført verdi pr. 31.12.2020	2 467	1 256	34 344	335 162	73 770	446 999
Avskrivninger 2020	952	137	6 474	22 946	2 231	32 740

* Nedskrivning av rister på energigjenvinningsanlegget for at ristbeholdningen skal gjenspeile reell verdi.



Varige driftsmidler avskrives lineært over den antatte økonomiske levetiden for de enkelte driftsmidlene.

Følgende økonomiske levetider er benyttet:

* Bygninger og annen fast eiendom	10-80 år
* Biler og maskiner	7-20 år
* Inventar og kontormaskiner	5-15 år
* Tomter, utearealer	0 år

Spesifikasjon av anlegg under oppførelse:

Navn	Prosjekt	Avd.	Totalt UB 1130	Budsjett ramme
Tidsregistreringssystem FREVAR	5005	6	814	1 400
IKT-utvikling	5060	6	2 101	3 000
DMF Pilot nye avløpsrensekrav	5138	11	87	1 500
Nytt RA 2025	5140	11	5 264	1 420 000
Kjøleløsning for rågass fra rånetanker	5141	11	1 014	1 500
PLS til UV-anlegg	5431	14	246	1 000
Utvidelse GVS	5500	15	2 376	2 500
Ny vekt	5601	6	522	1 000
			12 425	1 431 900

Note 2 Avsetninger og forpliktelser

(Alle tall i 1000)

Andre avsetninger for forpliktelser består av: 2020 2019

Regnskapsmessig frie avsetninger:

Utsatt inntekt knyttet til igangværende deponi	10 344	9 522
Omsstillings- og omsstruktureringfond	12 000	12 000
Utsatt inntekt knyttet til andre forpliktelser	7 821	9 676

Regnskapsmessig bundne avsetninger:

Bundne selvkostfonds iht. avgiftsområder	-	5 454
--	---	-------

Sum 30 165 36 652

Utsatt inntekt er en måte å periodisere regnskapet på. Dersom man mottar inntekter et år, men forventer at hele eller deler av de tilhørende kostnadene kommer et senere år, kan man utsette inntektsføring av hele eller deler av beløpet for å sikre regnskapsføring i samme år.

Det har i perioden vært en netto endring på utsatte inntekter på totalt kr 6,5 mill., dette kommer hovedsakelig av att foretakets andel av selvkostfonds er overført til Fredrikstad kommune i løpet av 2020. Se også note 9 for fordeling pr. avdeling.

Stadig endrede rammebetingelser innenfor avfallsmarkedet gjør det sannsynlig at energigjenvinningsanlegget (FA) må påregne kostnader til omstilling av driften. FA opplever usikkerhet rundt dagens energiavsetning som kan medføre behov for rask omstilling av drift og energiproduksjon. FA har satt av kr 12 mill. til evt. omstrukturingskostnader.

Utsatt inntekt knyttet til andre forpliktelser omfatter bl.a. avsatte midler til rivning av sykehusforbrenningsanlegget (SYFA) på kr 2,7 mill. I tillegg kommer bl.a. periodisering av engangsinntekt på kr. 5 mill fra Bio-EI Fredrikstad AS, nå gjenstående kr 0,7 mill., avsetning til sigevanns- og deponiggassrør i aktiv fylling på kr 1,3 mill.

Posten inneholder også en avsetning på 3 mill. til mulige framtidige miljøbøter pålagt av statsforvalteren i forbindelse med tidsfrister ved bygging av nytt avløpsrenseanlegg.

Note 3 Langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år

	2020	2019
Gjeld til kredittinstitusjoner	254 884	281 376
Sum	254 884	281 376

Spesifikasjon av lånekapital

Låneinstitusjon	Saldo 31.12.19	Avdrag 2020	Renter 2020	Saldo 31.12.20	Gj.sn. rentesats
Norges Kommunalbank					
	31 800	3 180	447	28 620	1,48 %
	2 100	1 400	343	700	1,43 %
	25 000	2 000	593	23 000	1,57 %
	39 437	3 155	16	36 282	1,16 %
	98 337	9 735	1 399	88 602	1,50 %
Kommunekreditt Norge					
	5 222	1 305	70	3 917	1,54 %
	23 375	1 700	370	21 675	1,64 %
	23 800	1 700	466	22 100	2,03 %
	151 768	8 673	3 026	143 095	2,05 %
	118 657	6 085	2 702	112 572	2,34 %
	322 822	19 463	6 634	303 359	2,12 %
Sum total lånekapital	421 159	29 198	8 033	391 961	1,98 %

Note 4 Pensjoner

Foretaket har en usikret pensjonsordning i form av tariffestet avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP) innen KLP. Denne forpliktelsen omfatter 80 aktive.

Pensjonskostnader inkl. AGA	2020	2019
Nåverdi av årets opptjening	7 512	8 458
Rentekostnad	3 369	3 870
Brutto pensjonskostnad	10 881	12 328
Forvelet av kastning	-4 579	-4 657
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	355	423
Netto pensjonskostnad inkl. adm.kost.	6 657	8 094
AGA netto pensjonskostnad inkl. adm.kost.	939	1 141
Resultatført aktuelt tap (gevinst)	-	1 017
Resultatført pensjonskostnad	7 595	10 253

Pensjonsforpliktelser	2020	2019
	Estimat	Estimat
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	162 624	150 708
Pensjonsmidler	122 671	115 446
Netto forpliktelse før AGA	39 953	35 262
AGA	5 633	4 972
Netto forpliktelse inkl. AGA	45 586	40 234
Ikke resultatført aktuelt gevinst (tap)	-29 672	-28 484
Balansført netto forpliktelse etter AGA	11 730	11 750



Ved beregningen er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2020	2019
Årlig avkastning	2,40 %	4,30 %
Diskonteringsrente	1,50 %	2,60 %
Lønnsvekst	2,00 %	2,75 %
G-regulering	1,75 %	2,50 %
Forventet frivillig avgang:		
Under 20 år		
20-23 år		
24-25 år		
26-30 år	Med fradrag av 0,4% for hvert år over 25 år	
31-45 år	Med fradrag av 0,2% for hvert år over 30 år	
46-50 år	Med fradrag av 0,1% for hvert år over 45 år	
over 50 år		
Forventet uttaksandel:		
62 år		
63 år		
64 år		
65 år		
66 år		

Note 5 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm.

(Alle tall i 1000)

Lønnskostnader	2020	2019
Lønninger	49 182	53 158
Arbeidsgiveravgift	7 618	8 714
Pensjonskostnader	5 411	7 076
Andre ytelser*	1 565	1 566
Sum	63 776	70 514

*Andre ytelser Inneholder kr 0,9 mill. andre fordeler i arbeidsforhold som vises som annen driftskostnad i resultatregnskapet. Sum lønnskostnader er derfor kr 0,9 mill. høyere enn lønnskostnadene i resultatregnskapet. Gjennomsnittlig antall ansatte i løpet av regnskapsåret har vært 78 ansatte.

Ytelser til ledende personer	2020	2019
Daglig leder		
Lønn	1 218	1 295
Annen godtgjørelse	165	138
Pensjonskostnader	191	236
Styret		
Lønn	365	366
Annen godtgjørelse (møtegodtgjørelse)	206	176
Revisor	2020	2019
Revisjonshonorar utgjorde:	186	126
Bistand i forbindelse med skatteplikt utgjorde	33	69

Note 6 Miljøforpliktelser

Selskapets drift er underlagt konsesjonsvilkår mht.:

- Drift av forbrenningsanlegg, avfallsbehandling
- Avløpsrensing
- Drikkevannsforskrifter

I tillegg følger selskapet bestemmelsene i internkontrollforskriften, og er sertifisert etter miljøstandarden ISO 14001. Jamfør øvrig omtale i årsrapporten.

Note 7 Finansielle anleggsmidler

Selskap/forening	Balansført verdi	Eierandel	Utbytte 2020
Fredrikstad Fjernvarme AS	28 450 781	43,10 %	
Østfold Gjenvinning AS	340 000	34,02 %	
Norsk Vann	1 000	Medlemsandel	

Note 8 Bundne midler

Av foretakets bankinnskudd er kr 2.531.454,- bundne skattetrekkmidler.

Note 9 Spesifisering av salg

(Alle tall i 1000)

Fordeling salgsinntekter 2020

Avdeling	Brutto		Netto	
	Salgsinntekter	Utsatt inntekt*	Salgsinntekter	
Adm.bygget	20		20	
Administrasjon	29		29	
Avløpsrenseanlegg	41 976		41 976	
Forbrenningsanlegg	112 512	3 799	108 713	
Avfallshåndtering	37 436	2 068	35 368	
Vannverket	37 164		37 164	
Gjenvinningsstasjonen	24 151		24 151	
Forr.område avløp	20 217	765	19 452	
Totale salgsinntekter	273 505	6 632	266 873	

*Jfr. note 2 vedrørende avsetninger og forpliktelser

Note 10 Fordringer og gjeld til eierkommunen

(Alle tall i 1000)

	2020	2019
Fordringer	kr 19 808	kr 11 785
Gjeld	kr 489	kr 156



Note 11 Endring av egenkapitalen

(Alle tall i 1000)

Oversikt EK 2020

Konto	Navn	UB 2019	Res.disp. 2019	Resultat 2020	UB 2020
2050	EK FA	-102 195	-	-	-102 195
2051	EK RA	-65 723	-	-	-65 723
2052	EK VA	-30 303	-	-	-30 303
2053	EK AH	-24 130	-5 925	-	-30 054
2054	EK BA	4 210	-	-	4 210
2060	Kalk.rente	-4 954	-1 638	-	-6 591
	Sum	-223 095	-7 562	-	-230 657
Resultat	FA	2 411	-	-2 618	-2 618
næring	AH	-21 068	-	-19 841	-19 841
	RA	-82	-	-196	-196
	VA	-265	-	-353	-353
	Res. Kalk.rente	-1 638	-	500	500
	Forreth.dr. avløp	1 080	-	3 042	3 042
	Overført Fredrikstad kommune	-	-9 000	-	-
	Avsatt til mulige miljøbøter	-	-3 000	-	-
		-19 562	-12 000	-19 466	-19 466
	Sum egenkapital i regnskapet	-242 657	-19 562	-19 466	-250 123

Note 12 Selvkostavregning Fredrikstad kommune

(Alle tall i 1000)

Avregning for 2020	Vann	Avløp	Renovasjon	Totalt
Avskrivninger	5 908	2 734	4 313	12 955
Renter	1 860	666	877	3 403
Korreksjon kalk. rente	-207	-74	-219	-500
Personalkostnader	6 149	11 166	11 387	28 702
Driftskostnader	21 339	26 306	15 863	63 509
Herav indirekte kostnader	2 917	2 908	2 294	8 119
Totalt	35 049	40 799	32 220	108 068
Selvkost FK	35 049	40 799	32 220	108 068
Fakturert FK gjennom året	35 049	40 799	23 664	99 512
Innbet. andre	0	0	8 557	8 557
Tot inntekter	35 049	40 799	32 220	108 068

*Korreksjon kalkulatorisk rente er differansen mellom den faktiske rentekostnaden foretaket har i forbindelse med selvkostaktivitetene i 2019, og beregnet kalkulatorisk rentekostnad iht. selvkostforskriften. Kalkulert rentekostnad beregnes av alle anskaffelser, uavhengig av finansieringsform.

Note 13 Oversikt over finansiering av nyanskaffelser

(Alle tall i 1000)

Anl.nr.	Navn	Avdeling	2020	Lån	Drift
141	Ny bil adm	6	649	-	649
142	Ny bil AH	13	514	-	514
602	Ristdeleer FA	12	1 624	-	1 624
618	Gasskjølere BA	38	335	-	335
619	Tørstlumpumpe RA	11	1 804	1 804	-
620	Nye kjelerør FA	12	4 082	4 082	-
720	Høydebasseng VA	14	10 567	10 567	-
716	Rehab. Kjele	12	206	206	-
719	Filterbunner VA	14	7 205	7 205	-
218	Krokkontainere GVS	15	654	-	654
219	Analyseinstrument VA	14	190	-	190
220	Nødstrømsaggregat UV-VA	14	351	-	351
Sum			28 182	23 865	4 317



Note 14 Skatt

Årets skattekostnad fordeler seg på:	2020	2019
Betalbar skatt	7 658 438	5 156 404
Endring utsatt skatt	-932 566	301 192
Årets totale skattekostnad	<u>6 725 872</u>	<u>5 457 596</u>
Beregning av årets skattegrunnlag:	2020	2019
Ordinært resultat før skattekostnad	26 191 915	25 019 656
Permanente forskjeller	4 380 232	-212 398
Endring i midlertidige forskjeller	4 238 937	-1 369 056
Årets skattegrunnlag	<u>34 811 084</u>	<u>23 438 202</u>
Betalbar skatt (22%) av årets skattegrunnlag	7 658 438	5 156 404
Oversikt over midlertidige forskjeller	2020	2019
Driftsmidler	-118 370 826	-114 130 246
Netto pensjonsforpliktelse som er ført i balansen	-5 580 132	-5 581 775
Netto midlertidige forskjeller pr 31.12	<u>-123 950 958</u>	<u>-119 712 021</u>
Utsatt skattefordel (-)/Utsatt skatt (+) (22%)	-27 269 211	-26 336 645

De permanente forskjeller i beregningen ovenfor er knyttet til de deler av foretakets resultat som ikke omfattes av skattereglene.

Kontantstrømoppstilling

	Note	2020	2019
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat		26 191 914	25 019 656
Periodens betalte skatt		-2 942 466	-5 164 013
Ordinære avskrivninger		33 671 685	26 722 371
Nedskrivning anleggsmidler		2 110 743	2 409 923
Endring i varelager		-1 214 346	-2 025 413
Endring i kundefordringer		-12 756 763	5 421 406
Endring i leverandørgjeld		6 728 731	-25 069 005
Endring i andre tidsavgrensingsposter		-1 935 170	-3 858 074
Endring balanseført pensjonsforpliktelse		-20 325	-495 584
Endring andre avsetninger for forpliktelser		-7 419 536	-7 214 674
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		<u>42 414 467</u>	<u>15 746 593</u>
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		163 494,00	58 587 910
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-36 369 529	-64 364 218
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		-	-14 740 781
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		<u>-36 206 035</u>	<u>-20 517 089</u>
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld		500	121 700 000
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		-29 198 000	-26 155 000
Utbetalinger av konsernbidrag		-9 000 000	-10 000 000
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		<u>-41 197 500</u>	<u>85 545 000</u>
Netto kontantstrøm for perioden		<u>-34 989 068</u>	<u>80 774 504</u>
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		176 768 376	95 993 875
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		<u>141 779 308</u>	<u>176 768 379</u>
<i>Denne består av:</i>			
Bankinnskudd m.v.	note 8	141 779 309	176 768 376
		-1	3





Org.nr. 987 952 423

Til kommunestyret i Fredrikstad kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren
Styret

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Frevar KF som viser et overskudd på kr 19 466 043. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Frevar KF per 31. desember 2020, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i kommuneloven med forskrift og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i foretakets årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» og «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter,



herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i kommuneloven, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for vår mening. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Frevars KFs redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 3

Rolvøy, 09.03.2021



Jolanta Betker
Oppdragsansvarlig revisor





Intertek



Intertek

FREVAR KF har vært sertifisert siden nov. 2000

FREVAR KF – Fredrikstad vann, avløp og renovasjonsforetak

Postboks 1430, 1602 Fredrikstad
Habornveien 61, 1630 Gamle Fredrikstad

Tlf.: 69 35 73 00 www.FREVAR.no

Design og trykk: AKRS og HEMB

Vedtatt av bystyret 17.06.21